

Kroj

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„E L K R O J“ MOZIRJE

Številka 2
Leto 1987

Glavni urednik: Vida Skok
Naklada: 1000 izvodov
Tisk: Grafika Prevalje
S sklepom št. 421-1/72 z dne 13. 1. 1977
oproščeno plačila prometnega davka.

POSLOVANJE V DEVETIH MESECIH TEKOČEGA LETA

1. ZAPOSLOVANJE

Na nivoju DO beležimo konec meseca septembra 886 zaposlenih, kar pomeni 4 % več kot v povprečju vse mesece doslej (852). Povečanje zaposlenih se uresničuje z določeno zamudo, kar otežuje realizacijo zastavljenih proizvodnih ciljev na lokaciji v Nazarjah, Lučah in Šoštanju.

Zaradi neuspele izvedbe reorganizacije ni prišlo do prehoda določenih zaposlenih iz TOZD Konfekcija Mozirje v DSSS. Zato podatki, primerjani s planom kažejo na porast zaposlitve v TOZD in premajhno število le-teh v DSSS.

V mesecu septembru sta iz DO odšla samo 2 delavca, na novo pa jih je prišlo kar 59, kar je izboljšalo precej perečo situacijo na področju zagotavljanja potrebne delovne sile. Zlasti problematično je bilo stanje zaposlenih v Šoštanju, kjer

je na porodniškem dopustu kar 27 zaposlenih, problem pa rešujejo s pridobitvijo 32 novih delavk v mesecu septembru, ki se bodo v letošnjem letu priučile za delo v proizvodnji.

Tudi v Odžaku in Alibunarju se kažejo določeni problemi z delovno silo, predvsem v Odžaku zaradi velike fluktuacije, priučevanje vedno novih pa ima za posledico manjše proizvodne učinke.

2. PROIZVODNJA

V 9 mesecih letošnjega leta smo izdelali na nivoju DO 1.176.278 kom gotovih izdelkov, kar je 3 % več kot smo načrtovali za to obdobje in 9 % več kot v enakem lanskem obdobju.

V strukturi proizvodnje predstavlja proizvodnja za domači trg 65 % in je 18 % večja od načrtovane proizvodnje za to obdobje, predvsem po zaslugi koopera-

cijske proizvodnje, ki je dinamični plan preseгла za 39 %. Sicer pa se je delež kooperacijske proizvodnje v celotni proizvodnji zmanjšal v primerjavi s preteklim letom za 13 % in to na račun povečane proizvodnje v Šoštanju ter Odžaku in Alibunarju, kjer so skupno proizvedli 182 tisoč kom gotovih proizvodov, to je 15,5 % celotne proizvodnje Elkroja. V primerjavi z dinamičnim planom so v Odžaku proizvedli 74 %, v Alibunarju pa 76 % predvidenih količin. Vzrok za nedoseganje količin je v prvih mesecih letošnjega leta, ko je bila proizvodnja izredno nizka in v precejšnji fluktuaciji zaposlenih.

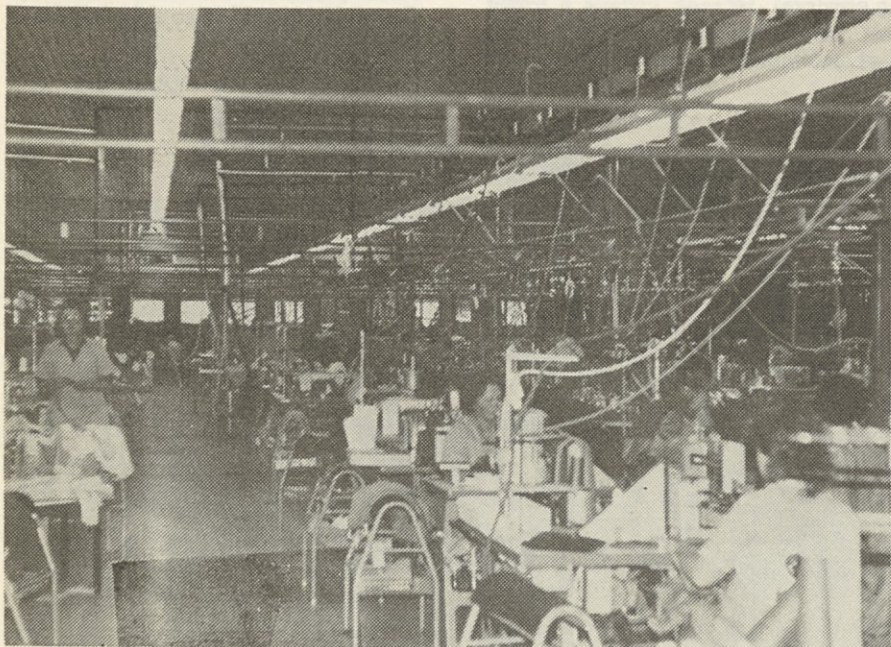
Povprečna produktivnost dosežena v devetih mesecih na nivoju DO je 95 % (Mozirje 99 %, Šoštanj, vključno z novimi skupinami 83 %), kar je v skupnem več kot smo načrtovali, v TOZD Konfekcija Mozirje pa za 1 % manj kot je bilo pričakovati.

V letošnjem letu smo proizvajali gotove izdelke s skupnim povprečnim časom izdelave 75,6 minute, kar pomeni visoko zahtevnostno stopnjo izdelave v primerjavi s časi, ki smo jih bili doslej vajeni pri hlačah. Na obstoječi čas izdelave je vplivala predvsem razširitev proizvodnega programa.

3. PRODAJA

V obravnavanem obdobju smo prodali skupno 1.109.802 kom gotovih izdelkov, od tega na domačem trgu 701.215 kom ali 63 % vseh prodanih gotovih izdelkov, kar pomeni 95 % pričakovane prodaje za to obdobje. Precej pod pričakovani je prodaja na konvertibilni trg (92 % načrtovane), ki je posledica izpada naročil v prvi polovici letošnjega leta, medtem ko izpadle količine v zadnjih mesecih delno nadomeščamo.

S prodajo na domačem trgu so mišljeni tako komadi prodani preko trgovskih zastopnikov, ki so realizirani s 96 % in komadi oddani v industrijske prodajalne

(130 % plan. količin). Prodaja na klirinški trg tudi v letošnjem letu ni prav zažive-la, saj smo realizirali le 39 % načrtovanih količin za to obdobje. Ob doseženih prodajnih cenah, ki so skoraj enake planiranim, smo dosegli realizacijo v skupni vrednosti 11.792 mio din, kar je 97 % predvidene realizacije. V Strukturi realizirane vrednosti prodaje predstavlja vrednost izvoza 17,9 % (konvertibilni trg 15,7 %, klirinški trg 2,2 %), prodaja preko industrijskih prodajaln pa 5,3 % celotne realizacije oz. 8,2 % prodaje na domačem trgu.

Precejšen problem predstavljajo še vedno previsoke zaloge nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov, ki se obračajo prepočasi in vežejo velik del dragega kapitala, kar povzroča dodatne stroške v obliki obresti, precejšnje breme pa predstavljajo zaloge tudi s stališča likvidnosti DO. Velike zaloge so posledica predolgega ciklusa proizvodnje, zgodnje priprave na sezono jesen – zima, ter izpada izvoza, ki smo ga morali nadomestiti s proizvodnjo za domači trg.

4. FINANČNI REZULTAT

Pričakovani celotni prihodek v tem obdobju zaradi izpada prodaje in visoke neplačane realizacije ne bo dosežen. Kljub temu pa pomeni ob strukturi celotnega prihodka iz prvega polletja vrednostno boljši finančni izid kot po šestih mesecih letošnjega leta.

Finančni rezultat nam je omogočil ob upoštevanju interventnega zakona in drugih predpisov v devetih mesecih povprečni neto OD okrog 200.000 din (povprečje gosp. SRS za 7 mesecev 209.482 din, podskupina dejavnosti 172.606 din), povpr. OD/del. za mesec september pa znašajo na nivoju DO okrog 270.000 din.

Z uskladitvijo naših samoupravnih splošnih aktov z družbenim dogovorom smo omogočili uravnavanje delitvene politike v skladu z našimi rezultati poslovanja v odnosu na rezultate podskupine dejavnosti. Torej boljši rezultati pomenijo tudi boljše osebne dohodke.

Situacija na tržišču v zadnjem času ni prav nič rožnata, saj se trgovci zaradi slabe kupne moči prebivalstva otepajo visokih zalog. Zato bo potrebno za realizacijo zastavljenih ciljev do konca leta vložiti še veliko truda.

Plansko analitsko informativna služba

NAŠIH 30 LET

Letošnjemu praznovanju 40 letnice uspešnega poslovanja naše DO se je pridružil še en jubilej.

11. septembra je TOZD Šoštanj slavil 30 let svojega obstoja.

11.9.1957 je Toper iz Celja ustanovil obrat v najetih, skromnih prostorih pod Pustim gradom. Za tisti čas je bila to velika pridobitev za Šoštanj in okolico, saj se ženske niso imele kje zaposliti. Obrat je zaposloval od 100 do 110 delavk. Izdelovali smo moške srajce vseh vrst in ženske bluže. S pridnim delom se nam je leta 1965 uspelo preseliti v skoraj nove prostore, katere nam je odstopila in kasneje odprodala Tovarna usnja iz Šoštanja in to pod pogojem, da smo zaposlili nekaj njihovih delavk. S preselitvijo v nove prostore smo odprli tudi krojlnico. Leta 1978 smo iz samostojnega obrata postali TOZD. To nam je omogočilo boljše seznanjenost s poslovanjem DO, več odločanja, pa tudi večjo odgovornost. Čeprav smo dosegli v TOZD dobre rezultate, smo zaradi dotrajanosti strojnega parka potrebovali posodobitev, kajti brez tega je bil vprašljiv naš obstoj. V DO nam tega niso mogli omogočiti, ker so zašli v težave zaradi širjenja različnih programov. Zaradi tega so vodja TOZD,

DPO in DS iskali nove možnosti. Tako smo se leta 1981 priključili Elkroju. To je bila za naš TOZD težka odločitev in nismo vedeli ali je tudi dobra. Šele čas je pokazal, da je bila pravilna. Leta 1986 smo se preselili v težko pričakovane nove prostore.

Od začetka 1957. leta je ostalo še 9 delavk, ki so skupaj s TOZD pričakovale svojih in njenih 30 let. Sicer pa je to sedaj zelo mlad kolektiv. 2/3 je mladih ljudi, ki so komaj zapustili šolske klopi.

Današnji jubilaranti se z rahlo otožnostjo spominjajo teh let, ki so bila naporna in

polna odrekani, pa vendar nekako drugačna od sedanjih. Bila je disciplina, veliko nadurnega dela tudi ob nedeljah, vendar več razumevanja, bolje smo se poznali med seboj, znali prisluhniti težavam sodelavk, bili so bolj človeški odnosi, bolj smo čutili pripadnost kolektivu. Sedaj pa

so zopet nastali težki, negotovi časi. Bodo mladi zmogli napore in odrekanja, kot smo jih mi?

Verjamemo, bodo! Čas pa nam bo to dokazal!

Ana

Slovenija že dolga leta zastopa stališče, da je pomoč preko fonda za nerazvite-ekonomsko neučinkovita in to ni v interesu, niti razvitejših delov Jugoslavije, niti manj razvitih. V nadaljevanju je tov. Andrej Marinc spregovoril o naših splošnih gospodarskih razmerah in dejal:

„Opraviti imamo s krizo, ki se še vedno širi in posega z gospodarskega na druga področja. Vsaka kriza ima navadno težke posledice, je pa lahko tudi vir sprememb, ki jih zahteva višja in kakovostnejša razvojna stopnja družbe.

Odmevi s proslave ob 40-letnici ELKROJA

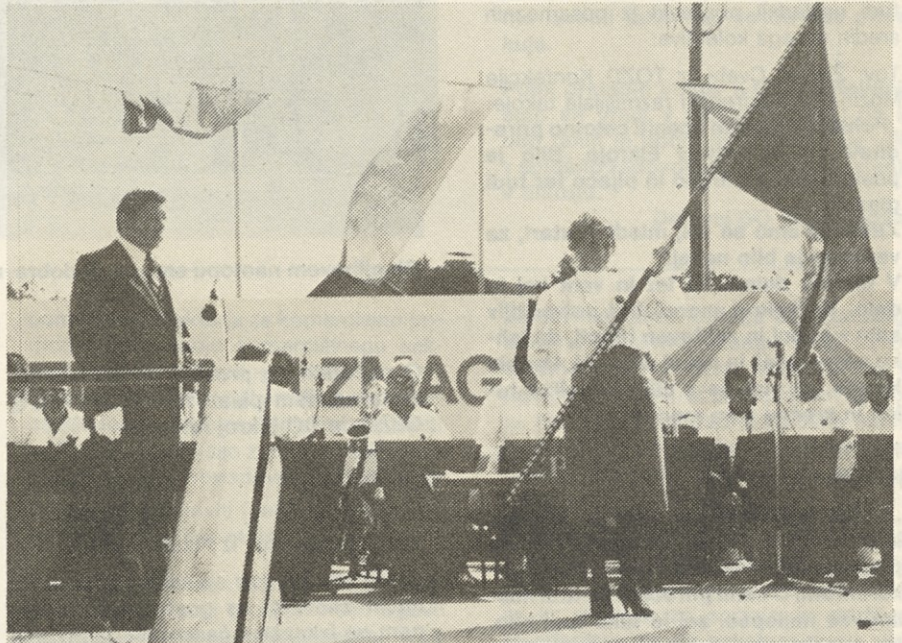
Leto 1987 bo zapisano v zgodovino kot pomembnejši mejnik življenja in dela delovnega kolektiva ELKROJ, to je 40. obletnica obstoja tega, uspešnega kolektiva!

To jubilejno leto so se delavci odločili obeležiti skromno toda ponosno, saj prehojena pot označuje veliko odrekanja še več pa delovnih zmag, ki jih je kolektiv dosegel v preteklih 40. letih. Praznovanje je bilo izvedeno na dan proste sobote 12.9.1987 v Savinjskem gaju v Mozirju, torej na dan občinskega praznika, kar daje kolektivu Elkroja še dodatno priznanje.

V uvodnem delu proslave, ki se je začela ob 11. uri so spregovorili: direktor DO tov. Ivan Kramer s pozdravnim govorom in kratkim orisom uspešnega delovanja te DO ter obeti za naprej, član predsedstva SRS, tov. Andrej Marinc z aktualnim govorom družbenopolitičnem dogajanju v naši samoupravni družbi ter predsednik SO Mozirje tov. anton Boršnak s kratkim nagovorom – čestitkami kolektivu za ta jubilej.

Sledila je podelitev priznanj najzaslužnejšim delavcem kolektiva, razvite sindikalnega praporja ter kratek kulturni program.

Ne bi bilo prav, če ne bi posneli nekaj najpomembnejših misli, ki so jih izrekli nekateri govorniki.

Slovesni trenutki razvitja sindikalnega prapora.

Tov. Ivan Kramer je med drugim dejal: „Za modno konfekcijo Elkroj velja, da delavci vseskozi potrjujejo sebe in pravilnost začrtane razvojne poti. V prvih razvojnih korakih so elektrojevci delavci bojevali bitko za goli obstanek. V tej bitki so bili vztrajni in današnji Elkroj s svojimi dosežki, razvojem in načrti potrjuje, da so delali prav. Nazarski konfeksionarji so prepričani tudi v jutrišnje zmage.”

Slavnostni govornik tov. Andrej Marinc je razmišljal takole:

„Ne morem mimo tega, da ne bi omenil tudi vaše razmeroma enostavne in uspešne filozofije razvoja kot so: kakovost, produktivnost, gospodarska uspešnost in vse večja vpetost v izvoz. Sem sodi tudi vaša usmerjenost v širjenje proizvodnje, vendar ne toliko doma kot v manj razvita območja širše domovine. Odločili ste se, da boste tukaj predvsem izboljšali kakovost, modnost in višjo obdelavo. Ker pa ste sposobni prodati blago tudi na tujih trgih in ker ste zaradi kakovosti in visoke storilnosti konkurenčni, širite obseg poslovanja in iščete partnerje tudi izven meja ožje in širše domovine. Vse skupaj ima še poseben pomen, ko gre za manj razvite republike in Kosovo.

Nasprotja in protislovja obstajajo v vsaki družbi, tudi socialistični. Torej tudi pri nas na naši stopnji gospodarskega in družbenega razvoja se ta nasprotovanja razrešujejo očitno ne le z besedo ali dobrim namenom, ampak tudi z zaostitvami in konflikti. Izkoristimo te konflikte, da bomo z gospodarjenju uveljavili znanje, sposobnost in inovativnost.

Le na ta način se bodo uveljavili interesi večine delovnih ljudi in občanov, ki si želijo vsaj drobnega napredka, ki pa mora temeljiti na zdravem gospodarskem in družbenem življenju. Tudi v socializmu samoupravnega tipa moramo upoštevati gospodarske zakonitosti in pravni red. Samovolja in zlasti voluntaristično, torej nestrokovno odločanje v občini in družbi, ni sprejemljivo.

Zato sta napredek samoupravljanja v kolektivih in demokratizacija celotnega javnega življenja prav tako pomemben del programa izhoda iz krize, kot je spoštovanje v gospodarskih zakonitostih.

Temeljni kamen poti iz krize pa je po mojem globokem prepričanju usmeritev, ki jo je sprejel kongres ZK Slovenije in ji s strnjeno pravimo noslonitev

Slavnostni govornik, član predsedstva SRS, tov. Andrej Marinc.

na lastne sile in prehod v novo inventivno družbo. Znanje in kakovost, kultura in humanost pa so vsebina takšne usmeritve. Kolektiv Elkroja ima gospodarske in družbene pokazatelje, ki nas uvrščajo med nosilce takšnega družbenega razvoja. Toda ne uspavajte se v naporih za kakovost in napredek. Jutrišnji dan bo odprt le tistim, ki bodo še bolj kakovostni in učinkovitejši. In več vas bo takih v tej družbi, prej se bomo izvili iz krize."

Drugi, zabavni del proslave, ki se je zavlekel v pozne večerne ure je potekal v prijetnem razpoloženju, kar nam pričajo tudi naslednji prispevki iz posameznih sredin našega kolektiva:

Tov. Žunter Cveta iz TOZD Konfekcije Mozirje je o prireditvi razmišljala takole: „Pohvalno moram oceniti celotno prireditev ob 40.-letnici Elkroja. Bilo je poskrbljeno za hrano in pijačo ter tudi glasbo.

Zabavali smo se vsi, mladi in stari, za vsakega je bilo nekaj.

V Elkroju delam 18 let in vem kaj je delo. Velikokrat moraš biti potrpežljiv sam s seboj in zahteven hkrati, da lahko napreduješ in nekaj ustvariš. Uspehi kažejo, da nas je v Elkroju veliko takih in srečna sem med njimi..."

Tov. Tot Fani, kuharica TOZD Konfekcija Šoštanj:

„K štiridesetletnemu razvoju Elkroja, lahko rečem to, da že sama letnica potrjuje dober razvoj in boj proti konkurentom. O sami prireditvi pa tudi mislim vse najlepše, saj je tako tudi bilo. Od pristrčnega sprejema pa do slovesa se je odvijal pester program in zabava, kjer smo se lahko povesečili pa tudi za pijačo in jedačo je bilo preskrbljeno. Vse to je pripomoglo k dobremu vzdušju, sklepali smo poznanstva in na koncu smo se že vsi poznali in bili kot velika družina.

Brez dvoma si bomo to letnico zapolnili in vozili še naprej z istim elanom kot doslej ... morda še z boljšimi?!"

Ob njihovem nastupu smo se dodobra nasmejala.

O občutkih ob proslavi 40-letnice Elkroja so nam pisali tudi iz DO Elkroj Odžak in DO Elkroj Alibunar

Vtisi udeležencev iz Alibunarja:

„Javljamo se, ker se želimo tudi na ta način zahvaliti za gostoljubje, ki ste nam ga izkazali v času našega bivanja v Mozirju in na sami proslavi štiridesetletnice obstoja Elkroja. Tako pozdravni govor direktorja DO Ivana Kramerja, tov. Andreja Marinca, kulturno-zabavni program kot sama organizacija proslave so pripomogli, da smo se počutili prijetno. Veseli smo, da ste nas povabili. Med udeleženci proslave so bili tudi taki, ki so tokrat prvič obiskali Slovenijo. Navdušeni smo nad bistrimi

rekami, gozdovi, cvetjem in splošno urejenostjo okolja. Počutili smo se zares prijetno, zato smo se po prihodu domov želeli še enkrat preko časopisa zahvaliti za gostoljubnost in prisrčnost. Prepričani smo, da bo takih obojestranskih obiskov, ki bodo pripomogli k spoznavanju kulture in običajev narodov ter krepili prijateljstvo med nami, še več, saj bomo tako tudi izmenjavali svoja mnenja in prispevali k boljšim poslovnim rezultatom delovne organizacije.

Tovariški pozdrav v imenu skupine delavcev Elkroj Alibunar!"

Mirjana Stanišič

... in iz Odžaka:

„Proslave v okviru 40 letnice ustanovitve Elkroja v prelepem ambientu Savinjskega gaja se je iz DO Elkroj Odžak udeležilo 50 delavcev. Glede na to, da je večina delavcev DO Elkroj Odžak v času priučevanja bivala v tem okolju, je bila to še ena priložnost obiskati to prelepo dolino. Število zainteresiranih za obisk je bilo večje od možnosti, zato smo imeli težave pri izboru, kajti vsak se je hotel vmiti, pa čeprav za malo, v preteklost in obuditi spomine na glavnem lepe trenutke bivanja v Mozirju in okolici. Naša pričakovanja o prijetnem obisku so se uresničila. Sam sprejem, stisk rok, poljubi in tu in tam kakšna solza, tudi pozornost domačinov od samega prihoda do povratka so potrdili, da so se sestali pravi prijatelji.

Za zares prijetno bivanje v okrilju tulipanov in drugega čudovitega cvetja v Savinjskem gaju je poskrbel tudi organizator proslave z zanimivim kulturno-zabavnim programom za vsak okus, tako, da tudi razlike v govoric niso mogle motiti prijetnih občutkov.

S podelitve priznanj najzvestejšim v ELKROJU.

Bolj razpoloženi so bili tisti, ki so sedeli v senci.

Poleg pesmi in plesa so bila izmenjana tudi mnenja o posameznih problemih pri delu, ki nas je združilo pod zastavo Elkroja in o reševanju le-teh, da čim prej odpravimo težave, ki spremljajo vse „mlade kolektive“ kakršni smo danes tudi mi. Sklenjena so bila nova poznanstva z delavci iz Šoštanja in Alibunarja, kolektiva, ki prav tako kot mi nosi ime Elkroja, ime, ki se vse pogosteje sliši tudi izven meja naše domovine, ime, za katerega se bo v bodoče prav gotovo še bolj slišalo po vsem svetu. Tudi o tem je bilo govora na tej slavnostnosti. Delavci iz Odžaka prevzemamo del razvojnih nalog in jih bomo izvedli tako, kot se od nas pričakuje.

Polni prelepih vtisov s tega potovanja smo se vrnili v Odžak z željo, da bi bilo takih in podobnih srečanj še več, v splošno zadovoljstvo vseh zaposlenih v Elkroju.”

Delavci DO Elkroj Odžak

Aktivnosti na samoupravnem področju

Kaj je sklenil delavski svet TOZD Konfekcija Mozirje?

Imenoval je komisijo, ki naj bi spremljala delo delavk, ki že dalj časa slabše dosegajo normo (do 60 %). Komisija bo tri mesece spremljala njihovo delo in ugotovila vzroke za tako nizko doseganje norme, ter o tem poročala delavskemu svetu, nakar bo ta izdal ukrepe, ki naj bi izboljšali delovne pogoje oz. odpravili vzroke slabe produktivnosti.

Pristopili smo tudi k samoupravni sporazumu o združevanju sredstev za sofinanciranje vozliščnega dela PTT central v Mozirju in medkrajevnih zvez Mozirje-Celje.

Gre za združitev sredstev III. samopriskevka, sredstev DO in obrtnikov ter sredstev na ravni KS (predplačila pričakovalcev telefona in sredstev IV. samopriskevka) v skupni vrednosti 780 mio din. DO naj bi svoj delež pokrila tako, da bo pet let plačevala 50 % dražje telefonske storitve.

Združena sredstva bodo omogočila bistveno večje telefonske zmogljivosti ter poleg razširitve medkrajevnih zvez tudi razširitev in posodobitev PTT objektov in central v Mozirju, Gornjem gradu, Šmartnem ob Dreti, Ljubnem, Lučah in Solčavi.

In kaj delavski svet DSSS?

Delavski svet je na zadnji seji sprejel spremembo in dopolnitev razvida del in delovnih nalog. Bistvene spremembe se nanašajo na komercialno področje dela, kjer so se izvedle nekatere prerazporeditve del in nalog med deli in nalogami

pomočnika direktorja za komercialno področje dela, vodjo komercialnega sektorja in vodjo marketinga.

Delavski svet je osvojil predlog, da je treba glede na razvojne usmeritve okrepiti komercialno funkcijo z novimi močmi tako, da bi lažje obvladovali naloge, ki jih je potrebno opraviti (celotna politika nabave, prodaje, izvoza itd...).

Zaradi povečanega števila industrijskih prodajal in večje prodaje v teh trgovinah je potrebno zaposliti človeka, ki bo strokovno vodil, usmerjal in analiziral delo v teh prodajalnah, obenem pa delal določen čas tudi na ostalem prodajnem področju.

ZAKAJ NOVI PROGRAMI V ELKROJU

Morda se v prvem trenutku nepoučenemu poznavalcu tržnih razmer zdi čudno in neekonomično, da tako izraziti izdelovalec hlač dopolnjuje svoj program z dodatnimi artikli. Morda čudno samo v prvem trenutku, kajti do take odločitve je prišlo po temeljiti analizi, ki je pokazala sledeče:

– V svetu so v glavnem vsi izdelovalci hlač začeli dopolnjevati svoj program, kajti z enakimi stroški prodaje popestrijo svojo ponudbo.

– Težka ekonomska situacija je in bo še v večji meri zmanjšala kupno moč na našem tržišču, prodaja je začela močno upadati, zato je nujno potrebno popestriti ponudbo z dodatnimi artikli, v kolikor bomo hoteli doseči zastavljene cilje.

– Delovna organizacija, ki nima novih programov, novih idej in se ne izpopolnjuje, počasi stagnira in postane za tržišče nezanimiva.

Vse navedeno je pokazalo, da smo se v ELKROJ-u pravilno odločili, morda celo

Zaradi vse zahtevnejšega obračunskega sistema in širitve obsega dela so bili spremenjeni tudi opisi nekaterih del in nalog v finančno računovodskem sektorju. Na novo pa je odprto delovno mesto inventurist – kontrolor, ki naj bi preko celega leta vodil inventuro in kontrolo sredstev in njihov virov.

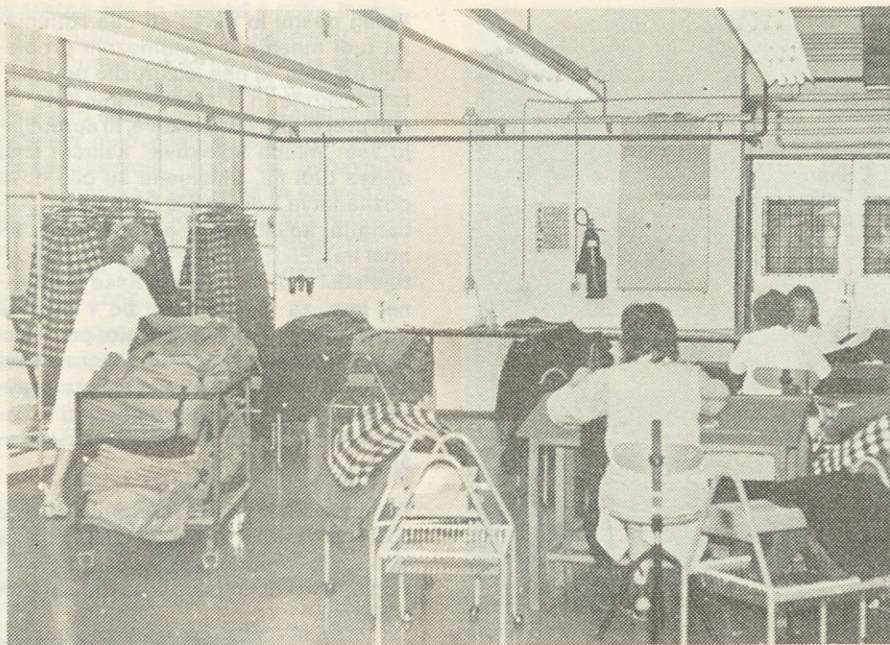
V splošnem sektorju se sprememba razvida del in nalog nanaša na novoustanovljeno delovno mesto referent za kadre in referent za socialo in družbeni standard ter še na nekatera druga dela in naloge.

S spremembo opisov del in nalog so se opis prilagodili delu, ki ga delavci dejansko opravljajo.

nekoliko prepozno, sigurno pa s prevelikim odporom posameznikov.

Prve prodaje v lanskem letu so pokazale, da je na tržišču še nekaj prostora, toda da je potrebno vložiti nekaj več truda kot pa smo ga bili vajeni. Tako se je v I. polovici letošnjega leta izdobavilo na domače tržišče preko 17.000 kril in to v 3 modelih in 11.000 srajc v enem modelu predvsem na področja, kjer so se predstavniki bolj angažirali. Povsem drugačna pa je slika za jesen – zimo 1987, ko je bilo od ponujenih 20 modelov prodanih 30.000 kom, to je v povprečju 1.500 kom posameznega modela. Vrednostno v primerjavi s hlačami predstavlja to cca 75.000–80.000 kom hlač.

V kolekciji za pomlad – poletje 1988, ki je trenutno na terenu, kjer se vrši prodaja, pa imamo preko 40 modelov. Po podatkih, znanih za 1/3 prodanih artiklov se izdelki iz dopolnilnega programa prodajajo zelo dobro in bodo pri posameznih artiklih presegli količino 3.000 kom.

Dopolnilni program se dela izključno pri kooperantih in zato kot takšen nima nobenega vpliva na izdelavo hlač, ki morajo še naprej ostati osnovni proizvod ELKROJ-a.

Delo pri kooperantih pa predstavlja še drugo veliko prednost, kajti artikli iz dopolnilnega programa, izdelani v kooperaciji, prinašajo večjo akumulacijo.

Tudi nadaljnjo razvojno usmeritev Elkroja bi morali graditi na novih programih, toda pod pogojem, da so ti akumulativni, da se izključno proizvajajo pri kooperantih in to po možnosti kompletno.

Pogoji na tržišču se iz dneva v dan menjajo in so vedno težji, zato bo potrebno našo miselnost spremeniti in se prilagoditi potrebam trga. Zavedati se moramo, da nismo edina konfekcija, da je konkurenca izredno velika, zato bomo morali biti mnogo hitrejši in prilagodljivejši, da nas kdo drugi ne prehití.

Vodja marketinga
Pur Rudi

Pranje – osnovni problem proizvodnega ciklusa

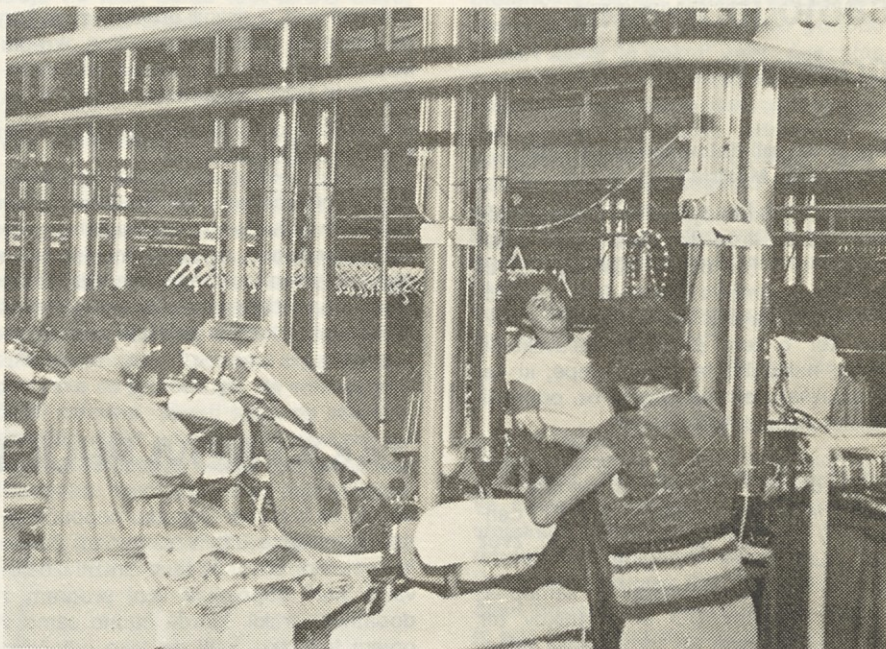
V letošnjem letu bi morali v Elkroju po planu proizvesti 1.550.000 kom gotovih izdelkov, od tega 930.000 kom za potrebe domačega tržišča. Asortiman se sestoji iz različnih tkanin, približno 200.000 komadov pa je pralnih materialov, od katerih je najbolj zastopan jeans.

Proizvodi iz jeansa zahtevajo drugačno tehnologijo pranja v primerjavi z ostalimi materiali. Ta proces je veliko daljši od navedenega pranja, zato so kapacitete pralnic precej zmanjšane. Novih sistemov pranja tudi ne obvladajo razne improvizirane pralnice, ki smo se jih v preteklosti ob nastopu ozkih grl pri pranju lahko posluževali.

Pojavil se je problem, da kapacitete pranja ne zadoščajo, saj so veliko manjše od proizvedenih količin oblačil iz jeansa. Posledica tega je, da imamo velika sredstva vezana v zalogah nedokončanih proizvodov, ki čakajo na pranje, zato smo primorani za nakup repro materiala najemati kredit po zelo visoki obrestni meri.

Pomanjkanje kapacitet pranja ima za posledico tudi zamujanje dogovorjenih rokov izdobe pralnih artiklov, čeprav so le-ti pravočasno prispeli iz faze šivanja. Zamujanje rokov pa nas uvršča med nesolidne dobavitelje in nam jemlje avtoriteto na tržišču.

Podaljšan proces proizvodnje zaradi ozkega grla pri pranju je doprinesel k slabšanju likvidnosti delovne organizacije in k neizpolnjevanju finančnega plana v prvih devetih mesecih tega leta. Prodaja za sezono pomlad-poletje 88 kaže, da se v glavnem prodajajo proizvodi iz jeansa. To pomeni, da lahko v naslednjem letu računamo na najmanj 300.000 komadov oblačil, ki bodo zahtevala proces pranja, to pa je približno tretjina celotne količinske proizvodnje za domači trg.

Pranje povzroča tudi probleme pri likanju.

Izkušnje iz preteklega obdobja dokazujejo, da nam pranje naših proizvodov poleg finančnih problemov povzroča še probleme na drugih segmentih, kot so likanje, skladiščenje, odprema na trg itd. Te grenke izkušnje zahtevajo od nas, da za naslednje leto resneje pristopimo k sistemskemu reševanju problema pranja proizvodov, da nas ta problem ne privede v situacijo, ko se bomo samo še spraševali, zakaj imamo težave z veliko količino polproizvodov, zakaj ne moremo pravočasno zlikati in ustrezno skladiščiti, zakaj kasnimo na tržišču in zakaj ne moremo izpolniti finančnega plana. Zato

smo se po številnih diskusijah in iskanju primernih rešitev odločili za sovlaganje v likalnico skupaj s TT Prebold, kar naj bi pospešilo pretok in zagotovilo večjo kvaliteto pranja. Kljub temu bodo v določenih „špicah“ težave še prisotne, prav gotovo pa v manjšem obsegu kot doslej.

Poleg samega pranja se vseskozi pojavljajo tudi problemi na področju dogovaranja med posameznimi službami znotraj DO. Zato smatram, da bi na vseh sektorjih morali pokazati več volje, znanja, organizacijskih spretnosti, vse za dobrobit Elkroja in vseh nas, ki tu delamo.

Vodja kooperacije

Z ustrezno štipendijsko politiko do novih delavcev

Kakor že več let doslej, smo si tudi v letu 1987 kolikor je bilo v naših močeh prizadevali, da bi pridobili zadostno število delavcev za potrebe delovne organizacije kot celote. Vrsto let že ugotavljamo, da je „zaloga“ delovne sile na območju občine Mozirje izčrpana, zato le s primerno zastavljeno štipendijsko politiko uspevamo kolikor toliko zapolniti primanjkljaj delavcev. Tako smo do 30.9.1987 zaposlili v TOZD Konfekcija Mozirje 50 delavk, v TOZD Konfekcija Šoštanj 38 in v DSSS le 12 delavcev.

TABELA: Fluktuacija delavcev v letu 1987

	PRIŠLI			ODŠLI		
	TOZD Mozirje	TOZD Šoštanj	DSSS	TOZD Mozirje	TOZD Šoštanj	DSSS
1.	2	—	—	2	3	1
2.	1	2	—	1	3	—
3.	5	4	—	5	3	1
4.	2	—	3	5	3	1
5.	7	—	3	7	3	2
6.	1	—	3	7	2	—
7.	3	—	—	6	3	—
8.	3	—	2	8	4	1
9.	26	32	1	1	1	—
	50	38	12	43	25	6

Če pogledamo zgornjo tabelo lahko ugotovimo, da je sklenilo delovno razmerje v DO kot celoti 100 delavcev, odšlo pa je 74 delavcev, tako da je v DO 26 delavcev več kot leta 1986.

Ugotovimo tudi lahko, da je največ delavk prenehalo z delom pri TOZD Konfekcija Mozirje (43).

V kolikor primerjamo načrt potrebnih kadrov za leto 1987 z realizacijo do 30.9.1987 ugotovimo, da le-ta ni v celoti realiziran v TOZD Konfekcija Mozirje. Precejšnje je število delavk, ki so zapustile TOZD Konfekcija Mozirje.

Tudi v DSSS načrt ni realiziran zaradi neuspele reorganizacije, s katero bi se povečalo število delavcev v DSSS (skladišča, trgovine itd.).

V TOZD Konfekcija Šoštanj smo že do konca meseca septembra v celoti realizirali načrt zaposlovanja za leto 1987, saj smo načrtovali 208 delavcev konec leta 1987, konec meseca septembra pa je bilo v tej TOZD zaposlenih 209 delavcev.

V zadnjem času ugotavljamo, da se je stanje v TOZD Konfekcija Šoštanj izboljšalo, saj se na objavo del in nalog spet prijavi več kandidatov kot pa je prostih delovnih mest. V lanskem letu je bilo stanje namreč povsem drugačno. V tej TOZD je bilo veliko delavk, ki so zapustile delovno organizacijo in tudi na objavo del in nalog se ni prijaviло zadostno število kandidatov. V letošnjem letu pa so se rezultati dela v tej TOZD izboljšali – delavke bolje dosegajo normo, organizacija dela je boljša, posledica česar pa je tudi večja zanimanje za delo v tej TOZD.

Iz zgoraj navedenega lahko ugotovimo, da imamo prav zastavljeno štipendijsko politiko, saj si bomo tudi v prihodnje lahko zagotovili zadostno število delavcev v največji meri z našimi štipendisti.

Vse napore bi morali vložiti tudi v zagotovitev dobre organizacije dela, kar bo prispevalo k zadovoljstvu delavcev pri delu, boljšemu zaslužku in s tem k zmanjšanju fluktuacije.

Ko smo analizirali vzroke fluktuacije delavcev smo namreč ugotovili, da je največ delavcev zapustilo delovno organizacijo zaradi nedoseganja norme, nizkega osebnega dohodka, ki je posledica slabega doseganja norme, izobrazbi ustrežnejšega dela in psihično prenapornega dela.

Tudi v prihodnje si bomo prizadevali zagotoviti zadostno število delavcev za opravljanje del in nalog konfekcionar, in to najuspešnejše z ustrezno štipendijsko politiko.

Zora Štruel

NOVE SPREMEMBE OBRAČUNSKEGA SISTEMA

V drugi polovici letošnjega leta je začel veljati drugi sklop obračunskega zakona, ki se nanaša predvsem na delitev dohodka in čistega dohodka, medtem ko bo le-ta v celoti začel veljati s 1.1.1988. Tako bo potrebno periodični obračun po stanju 30.9. izvesti po novih predpisih, na novih obrazcih, novim predpisom bo potrebno prilagoditi tudi podatke iz letošnjega prvega polletja in lanskega devetmesečnega obdobja, da bo zagotovljena primerljivost podatkov.

Shema obračuna finančnega rezultata, po novem izgleda takole:

- + Celotni prihodek
 - Porabljena sredstva
 - + začetne zaloge
 - + materialni stroški
 - + amortizacija
 - + drugi poslovni stroški
 - + nabavna vrednost prodanega blaga
 - + končne zaloge
 - = **DOHODEK**
 - del dohodka, ki je rezultat izjemnih ugodnosti in razvojnih premij
 - del dohodka za obveznosti
 - a) obveznosti, ki niso odvisne od višine doseženega dohodka
 - b) obveznosti, ki so odvisne od višine doseženega dohodka.
 - = **ČISTI DOHODEK**
 - del ČD za živo delo (vključno s sredstvi skupne porabe za druge namene)
 - del ČD za MD
 - del ČD za OD delavcev drugih TOZD
 - del ČD za stanovanjske namene skupne porabe
 - del ČD za investicijske potrebe SP
 - del ČD za akumulacijo
- Do dohodka pridemo po običajni poti, kot doslej, razporejanje dohodka pa zahteva nov vrstni red in sicer smo dolžni iz dohodka najprej pokriti del dohodka, ki je rezultat izjemnih ugodnosti in razvojnih premij in prvo skupino obveznosti iz dohodka, to je tisti del, ki ni odvisen od višine dohodka, za tem ugotovimo vse obveznosti iz živega in minulega dela in nato obveznosti, ki so odvisne od višine dohodka. Pri tem ni bistvene spremembe za OZD, ki imajo dovolj dohodka, OZD, ki pa nimajo dovolj dohodka, poravnajo obveznosti, ki jim je osnova dohodek, samo v višini razpoložljivega dohodka.
- V primeru izgube se ta del obveznosti iz dohodka lahko refundira. Obveznosti iz I. polovice letošnjega leta ne moremo zmanjševati.
- Izguba po novem nastane v naslednjih primerih.
- če OZD ne more pokriti vseh stroškov (izguba na substanci)

Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, tov. Marko Bulc, na obisku pri nas.

– če OZD ne more pokriti dela dohodka za obveznosti, ki niso odvisne od višine dohodka

– osebnih dohodkov v višini 80 % OD (zaposlenega v TOZD, v lanskem letu, povečanih za rast življenjskih stroškov od začetka leta do obračunskega obdobja oz. obračunanih OD.

Sredstva SP za stanovanjske namene in investicijske namene SP ne štejejo v izgubo, ker jih v primeru izgube ni možno formirati.

izplačevanje OD v primeru izgube:

V primeru izgube je OZD dolžna od roka predložitve periodičnega obračuna dalje izplačevati OD v višini možnih OD (80 % povp. OD / zaposlenega, povečanega za rast življenjskih stroškov). V primeru, da so všteti v izgubo izplačani in ne možni OD, se morajo OD nad možnimi vrniti v naslednjih treh mesecih v tretjinah. Zmanjševanje OD lahko gre do višine zajamčenega OD.

Poračunavanje OD pa ne velja:

- za OZD pri katerih je izguba manjša od razpoložljivih sredstev lastnega rezervnega sklada na dan izplačila OD
- ko druga TOZD na dan izplačila OD pokrije razliko med zneskom ugotovljene izgube in razpoložljivimi sredstvi rezerv
- za tiste OZD, ki bodo razliko izgube pokrile z revalorizacijskimi prihodki.

Sicer pa vse omejitve v zvezi z izplačili OD veljajo do takrat, ko se ugotovi, da se ne posluje več z izgubo (lahko se sestavijo period. obračuni po posameznih mesecih) oz. do zaključnega računa.

Nov obračunski sistem prinaša tudi spremembe na področju razporejenega čistega dohodka. Skupaj z OD se bodo sproti formirala tudi potrebna sredstva za druge namene skupne porabe (regresi, odpravnine, jubilejne nagrade...).

Torej za ta del skupne porabe ne bo potrebno formirati skladov vnaprej (po

ZR za naslednje leto), temveč se formirajo in koristijo glede na potrebe v tekočem letu. Izjema so le sredstva za investicijske potrebe skupne porabe (vzdrževanje in nakup počitniških zmogljivosti in podobno), ki se formirajo vnaprej, po ZR, enako kot doslej.

Sredstva za stanovanjsko izgradnjo se sicer obračunavajo sproti, ob obračunu OD kot doslej, vendar se sredstva ne odvajajo, ne prenakazujejo sproti, temveč šele po zaključnem računu, ko se ugotovi, če se glede na finančni rezultat ta sredstva lahko uporabijo za ta namen. To obenem pomeni, da se sredstva za stanovanjsko izgradnjo ne bodo mogla več uporabljati tekoče, kot se bodo obračunavala vsak mesec, temveč šele po ZR, ko se bodo tudi prenakazala. To lahko pomeni znatno manj sredstev za stanovanjsko izgradnjo tako v stanovanjskih skupnostih kot posameznih OZD, če poslovni rezultati ne bodo zadovoljivi oz. zadovoljivo višino, če bodo rezultati ugodni. To praktično pomeni tudi začetek prenosa urejanja stanovanjskih razmer na OZD.

Do konca leta si torej velja zapomniti nekaj sprememb, ki jih prinaša nov obračunski zakon. Po novem letu pa se bo potrebno navaditi še na nekaj novih, predvsem na področju obračuna prispevkov in s tem OD, ko se bodo iz BOD financirale samo družbene dejavnosti s področja otroškega varstva, osnovnega izobraževanja, socialnega skrbstva ter zdravstvenega in invalidsko-pokojninskega zavarovanja, vendar po stopnji, ki je potrebna za izvedbo njihovega programa (ne več delno iz BOD, delno iz dohodka), ostale obveznosti pa naj bi se pokrivalo iz dohodka. To pomeni spremembo preračuna neto OD na bruto. Delovanje dejavnosti, ki se bodo financirale iz dohodka, posebno tiste, ki jim bo osnova višina dohodka, bo zelo negotov, saj v primeru slabih poslovnih rezultatov ne bodo

imele zadovoljivega vira finansiranja. Dolgoročno tak način finansiranja verjetno ne bo najbolj ustrezen, saj se bomo kaj kmalu začeli spraševati, kaj je z našo kulturo, telesno kulturo, usmerjenim izobraževanjem itd.

S stališča OZD pomeni tak način finansiranja na prvi pogled sicer razbremenitev, vendar zopet bodo več plačevali tisti, ki gospodarijo dobro in manj ali nič tisti, ki gospodarijo slabo. Sicer pa počakajmo še nekaj mesecev, da se bodo stališča okrog odprtih vprašanj razjasnila in bo obračunski zakon v končni obliki stopil v veljavo.

Vida Skok

Samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke sprejet

V mesecu septembru so potekale aktivnosti usklajevanja naših samoupravnih splošnih aktov o delitvi dohodka, čistega dohodka in sredstev za OD, osebne prejemke in skupno porabo s sprejetim zveznim in republiškim družbenim dogovorom ter panožnim sporazumom. Gre za pomemben akt na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov, ki mora biti usklajen z določili DD do prvega izplačila sredstev za OD po 25.9. letošnjega leta, sicer se lahko izplačujejo le OD v višini 80 % povprečnega OD v preteklem letu, povečanega za rast življenjskih stroškov v letošnjem letu. Vsekakor sankcija, ki se je je potrebno izogniti, zlasti še, ker sporazum oziroma določila dogovora ne prinašajo revolucionarnih sprememb v delitveno politiko in pravzaprav pomenijo le možnost izplačevanja osebnih dohodkov v skladu s planirano dinamiko.

Referendum je bil izveden 24.9.1987.

Iz rezultatov referenduma pa je razvidno, da so se delavci vse premalo zavedali, kaj bi za nas pomenila sankcija, ki jo predpisuje zakon v primeru, če referendum ne bi uspel. Udeležba na referendumu ni bila najboljša in nerazumljivo je, da se svoje pravice in dolžnosti niso zavedali in prišli na volišče delavci, ki so tega dne bili na delu, še posebej tisti, ki bi morali biti svojim podrejenim za vzgled. Nasprotno pa so se mnogi delavci, ki so bili v bolniškem staležu oz. na porodniškem dopustu, kljub temu referendumu udeležili in s tem pokazali svojo pripadnost kolektivu.

Na nivoju delovne organizacije se je od skupaj 886 volilnih upravičencev referendumu udeležilo 754 delavcev ali 85,1 %, od tega je ZA samoupravni sporazum glasovalo 611 delavcev ali 69 %, PROTI pa 134 delavcev ali 15,1 %.

V TOZD Konfekcija Mozirje se je referenduma udeležilo 483 delavcev od 564 vseh volilnih upravičencev, ZA samoupravni sporazum je glasovalo 384 delavcev ali 68 %, PROTI pa 96 delavcev ali 17 %.

V TOZD Konfekcija Šoštanj se je referenduma udeležilo 168 delavcev od skupaj 210 volilnih upravičencev, ZA samoupravni sporazum je glasovalo 139 delavcev ali 66,2 %, PROTI je glasovalo 25 delavcev ali 11,9 %.

Spremembe in dopolnitve zakona o stanovanjskih razmerjih in zakona o stanovanjskem gospodarstvu

Od sprejetja zakona o stanovanjskem gospodarstvu in zakona o stanovanjskih razmerjih v letu 1981 so se razmere na tem področju zaostrele.

Spremembe v predpisih, ki vplivajo na stanovanjsko gospodarstvo in nekatere v praksi preverjene neustrezne rešitve v zakonu na področju planiranja, zagotavljanja sredstev, gospodarjenja s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini in na področju samoupravne organiziranosti skupnosti stanovalcev terjajo spremembe in dopolnitve zakona o stanovanjskem gospodarstvu in zakona o stanovanjskih razmerjih. Predlog sprememb in dopolnitev omenjenih zakonov je že določil izvršni svet skupščine SR Slovenije in ga posredoval v javno obravnavo.

S predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah navedenih zakonov so predlagane naslednje bistvene spremembe in dopolnitve:

– Planiranje na področju stanovanjskega gospodarstva je treba prilagoditi potrebam stanovanjskega gospodarstva

– Na področju zagotavljanja sredstev naj se uveljavi razvitejša oblika stanovanjskih vprašanj s sredstvi delavcev, delovnih ljudi in občanov, sredstvi solidarnosti in vzajemnosti v združenem delu in delovnih skupnostih

– Sredstva vzajemnosti na nivoju občine in na nivoju republike naj se z razširijo solidarnosti postopoma ukinejo, kreditiranje reševanja stanovanjskih vprašanj pa naj postane v celoti naloga bank in organizacij združenega dela ter delovnih skupnosti.

Uporaba solidarnostnih stanovanj naj se časovno omeji. Po izgubi statusa solidarnostnega upravičenca naj se imetnik stanovanjske pravice na solidarnostnem stanovanju izseli ali stanovanje odkupi oziroma ga odkupi OZD v kateri združuje delo. Sedaj solidarnostni upravičenec ni časovno omejen v pravici do solidarnostnega stanovanja, zato vse več imetnikov

V DSSS pa se je referenduma udeležilo 103 delavcev od 112 volilnih upravičencev. ZA sprejem samoupravnega sporazuma je glasovalo 88 delavcev ali 78,6 %, PROTI pa 13 delavcev ali 11,6 %.

Iz navedenih rezultatov je razvidno, da je samoupravni sporazum sprejet, tako v obeh TOZD kot v DSSS, vendar pa je bilo glede na pomen samoupravnega splošnega akta pričakovati boljšo udeležbo kot tudi boljše rezultate, zlasti še, ker smatramo, da so bile priprave na referendum dobre, časa za razprave in pripombe pa dovolj.

stanovanjske pravice z relativno dobrim ekonomskim položajem zaseda solidarnostna staovanja, drugi solidarnostni upravičenci pa si zaradi omenjenih možnosti ne morejo rešiti stanovanjskega vprašanja.

– Spremeniti in dopolniti je treba tudi način gospodarjenja s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini

– Z zakonom naj se izenačijo pogoji vzdrževanja stanovanj imetnika stanovanjske pravice in etažnega lastnika.

– Na stanovanjih, ki so zgrajena s pomočjo sredstev za solidarnostno graditev naj bi pridobili delavci, delovni ljudje in občani, oz. njihove družine, ki živijo v težkih materialnih razmerah, pravico dočasne uporabe stanovanja.

– Hitrejši postopek pri dodelitvi stanovanj bi dosegli s spremembo roka za ugovor zoper odločbo o dodelitvi stanovanja ali sklep zoper prednostni vrstni red na sodišču združenega dela.

– Podaljšal naj bi se rok za uvedbo postopka zoper nezakonito vseljene osebe in otežil prehod stanovanjske pravice za tiste, ki so z njim živeli v ekonomski skupnosti. Rok 2 leti, po katerem postane uporabnik družbenega stanovanja tisti, ki živi v tem času z imetnikom stanovanjske pravice v ekonomski skupnosti, se je v praksi izkazal kot prekratek, zato sodišča predlagajo, da se rok dve leti podaljša na pet let.

– Poglavje o podstanovanjskih razmerjih naj bi se dopolnilo tako, da bi moral imetnik stanovanjske pravice preden bi sklenil podstanovalsko pogodbo pridobiti soglasje stanodajalca, podstanovalsko pogodbo pa bi bil dolžan dostaviti stanovanjskemu organu.

S predloženimi zakonskimi rešitvami naj bi se predvsem zagotovila smotrna uporaba stanovanj v družbeni lastnini, večja racionalnost pri njihovi uporabi ter večja vloga stanodajalcev in njihova večja motiviranost za pridobivanje stanovanj v družbeni lastnini.

Spremembe zakona so sedaj v obravnavi, po sprejetju predlaganih sprememb in dopolnitev zakona o stanovanjskih razmerjih in zakona o stanovanjskem gospodarstvu bomo dopolnili in spremenili tudi naše samoupravne splošne akte, ki urejajo področje stanovanjskih razmerij.

Marija Krivec

Na slavnstni seji Skupščine občine Mozirje dne 12. septembra 1987 je prejela priznanje ZNAČKO OBČINE MOZIRJE naša sodelavka Marija ČESNOVAR. Utemeljitev za njeno priznanje se glasi:

Marija ČESNOVAR iz Elkroja se je pri svojem delu izkazala kot marljiva in vestna delavka. V krojilnici, kjer dela, je potrebno večkrat delati tudi več kot poln delovni čas. Dodatno delo in obveznosti sprejema in opravlja odgovorno. Sodelovala je tudi v samoupravnih organih, in sicer delavskem svetu in komisiji za delovna razmerja.

Za priznanje ji čestitamo!

ZAHVALA

Ob boleči izbugi drage mame se iskreno zahvaljujem za darovano cvetje, izrečene besede sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

Marija Forštner

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage mame se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste darovali cetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Olga Jeraj

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža vsem sodelavcem iskrena hvala za sočustvovanje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Helena Levar

ZAHVALA

Odšla je. Odšla nemo, v spremstvu cvetličih belih rož, kot da tako mora biti. Odšla je, toda v naših srcih ostaja...

Vsem, ki ste nam v težkih trenutkih nesebično pomagali, darovali cvetje in pospremili našo Špenco v njen prerani grob, iskrena hvala!

Jolanda Štorgelj

192/1987

1119872698,2

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL	PESNIKI	KUHARI- CA	LJ. TOVAR.	T. Ž. IME	TRDOV- ŠEK	ODDELAN	RASIST	TRETJA	OPICA	SLOV.
NIKO		ŠTEFKA			OLGA	KOS ZEMLJE	SMID	ČRKA		SLIKAR DOŽIDAR
NAŠA 40.										AVSTRIJA ROPARSKE PTICE
LETNI- CA								KARADIČ ČASI ODDIHA		
LJ. TOVAR. (SLOVAN)					AZIJSKA DRŽAVA NAPAD NASKOK					
IDA KOTNIK		GALVA- NIZER		ČLAN AVNOJA LAHKA KOVINA						
	LAZNIK PAZLJI- VOST						ITALJAN- REKA TELESNO ZDRUŽENJE			ZNAMKA ČISTILA
NAROČ- NIKI						ZAJČJA PASMA GNILODA KORUŽE				
POLJSKA		RAZKOŠ- JE VZHOD							OKRASNI ARANŽMA Z ROŽAMI	6. ČRKA NAŠA REKA
REVMA- TIK										
ŠPANIJA		TUJA ČRKA			NARAVO- SLOVJE					IGRALEC
24. ČRKA		NEZNAN. HR. SKL. KRSTO			TITOVO VŹICE			ŽENSKO IME		
ITAL. NIKALNICA			IVANKA KREFELJ			ŠVEDSKA		ŽIVAL KI NASTOPA V ARENI		
PREDVOŽEK						ERMENC IVANA	PODA NAŠA IN SROBČRKA			
RIBIŠKA PREŽA				TITOVO MESTO LITER						
DELAVEC V AOP DORIS								ŽELEZO GERMAN OREL		

1. nagrada 10.000 din
 2. nagrada 5.000 din
 3. nagrada 3 x 1.000 din
- Rešitve oddajte do ponedeljka,
9. novembra!